

د خپلواکۍ ۹۱ یمه کالیزه د امریکایي اشغال په ۹ کلن درشل کې !

وطنوالو !

هره سیمه د وطن زموږ وطن دي
 ټول قومونه دلته ژوند کړي لکه وروڼه
 پکتیکا که کندهار که قطغن دي
 که پښتون دي که تاجک که ترکمن دي
 خکه ټولو اوبه کړي دا چمن دي
 دنفاق آواز که څوک دلته راباسي
 دغه زموږ دافغانانو گډ دښمن دي

د برتانوي استعمار څخه د افغانستان د خپلواکۍ اخیستل، د یوه داسې مدبر او پر آزادي مین ځوان پاچا امان الله خان تر مستقیمی لارښوونې او قوماندې لاندې، او هم زموږ پر وطن مینو پلرونو او نیکونو په بې ساري قربانیو سره، زموږ د وطن د پرمختګ او د افغان ولس د هوسا ژوند د برابرولو له پاره د تاریخ یوه نوي پاڼه راوړه وله. ځکه نو هر ریښتني افغان په دې ویاړیږي، او دا حق لري، چې د خپل وطن هغه ریښتیني خپلواکي د وطن د ننه او بهرکي د زړه له کومې د خوښې او ولولو څخه په ډکو غونډو کې ولمانځي. ولي مناسفانه د خپلواکۍ تر اخیستلو وروسته د انګلیسي دولت سره د افغانستان د متقابل احترام پر نړیوالو اصولو ولاړو اړیکو رسمي پیژندنې بیا هم ونه کړایسوي چې د سره انګلیس توطیو ته د پای ټکي کېږدي. ځکه نو د امانې دولت د پرمختګ د هر پلان په وړاندې برتانوي استعمارچیانو د خپلو انګلیسي او افغاني اجنټانو په ذریعه په پټه او ښکاره په مختلفو بڼو خنډونه جوړول، او رامنځ ته کول یې. څو نیژدې دلسو کلونو په موده کې برتانوي استعمار وکړایسوي چې دا ځوان پر خپلواکي مین دولت په خپلو غیر مستقیمو توطیو محاصره او راچپه کړي. چې دا ټول واقعیتونه د افغانستان تاریخ په خپلو پاڼو کې له ځانه سره د خپلو نوي نسلونو له پاره ساتلي دي. چې دا نوي نسلونه بیا د تاریخ دهم دې پېښو په نظر کې نیولو سره، په راتلونکو وختونو کې د خپل ولس د پرمختګ او د پردو څخه د خپل وطن د هر اړخیزې ساتنې له پاره گټه واخلي.

اوس نو داسې اساسي سوال رامنځ ته کېږي، چې آیا په اوس مهال کې د افغانانو له پاره ښایي، چې د خپلواکي دغه ۹۱ یمه کالیزه په شاندارو مراسمو باندې یې له دې څخه چې د افغانستان پراوسني امریکایي اشغال باندې خپل تر منځ نظرونه وړاندې، تبادلې او د حل د سیاسي لارې وړاندیز وکړي، ولمانځي؟ دا ځکه چې نیژدې د نهو کلونو راهیسې پر افغانستان باندې د امریکا او انګلیس تر رهبري لاندې نیژدې د ۴۴ هیوادونو له خوا په نوي بڼه داسې وحشتناکه یرغل سوي دي، چې په یقیني ډول سره به ۲۱ می پېرې راتلونکي تاریخ به بل داسې یرغل له ځانه سره ونه لري. دا ځکه چې تر اوسه پورې دغه یرغلګرو هیوادونو ته د افغان بې گناه ولس په وړاندې، داسې کومه توجیه په لاس نه ده ورغلي، چې د دوي دغه وحشتناکه اشغال ته چې په ۹ کلن درشل کې قرار لري، لږ تر لږه یوه حقوقي بڼه او جواز ورکړي، ځکه نو په هغه وخت کې :

«کوفی عنان» د م ، م مخکنی سرمنشی په دې باندې چې امریکا حق نلري چې د موجوده کرکیچ په گټې اخیستنې سره د طالبانو حکومت چې د امریکا د اقتصادي پروژې (پایپ لاین) سره په مخالف دریځ کې واقع شویډی، لنگ کړي، ټینګار وکړ.

او هم : کوفی عنان د سپتامبر په ۲۴، عمومي اسامبلې ته د خپل کلني راپور د وړاندې کولو په ترڅ کې وویل چې امریکا ته د نویارک د پېښې له کیله رارسیدلې تاوان، دا حق نه ورکوي چې د تروریزم سره د مقابلې په پلمه په هر عمل لاس پورې کړي. دی د « ای، بی، سی » په یوه تلویزیوني پروگرام کې د یوه امریکایي خبریال « دیان سویر » د یو سوال په ځواب کې وویل : « ... د م ، م مخکنی پریکړه طالبانو دینه اړکوی چې بن لادن م ، م ته تسلیم کړي. که طالبانو دغه غوښتنې ته هرکلی نه وایې تر تعزیراتو لاندې به راشي. اما د سیاسي نظام بدلون د افغانانو کار دی نه د بهرنیو قوتونو».

په داسې حال کې چې د ۹ کلونو د اشغال په دې درشل کې د امریکا تر رهبري لاندې د ائتلاف او د ناټو ځواکونو افغان بې گناه ولس د (تروریزم او مخدره موادو پرضد) د مبارزې تر نامه لاندې دونه ځورولې او ټکولې دي، چې په پایله کې یې دادي بیا د میوند د جنگ په څیر د وطن په مختلفو گوتونو کې د قهرمانې ملالې غونډې پر وطن مینو میرمنو د خپلو خلکو ترڅنګ د وطن او عزت د ساتلو له پاره دغلیمانو پرمخ وردانګل. چې ژوندي مثال یې د فبروري د میاشتې په دوهمه هفته کې د نادعلي او مارجي پر سیمو باندې د یرغلي ځواکونو د وحشت څخه د ډکو مباریو په لیدو سره قهرمانه (شهیده عابده) خپل افغاني احساس ودې ته وهڅه وله، چې دغلیم په وړاندې د خپل

د پاڼو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

وطن د دفاع له پاره خپل پک توپک خالي کړي، چی وروسته داهم د غلیمانو له خواه په شهادت ورسیدله. دا هغه واقعیتونه دي چی هره ورځ د یرغلی ځواکونو او افغانی گوداګي واکمنانو ومخ ته تیریری.

ولي د خوبني خاي دادي، چی د افغان ولس د ۹ کلونو دبي ساري مقاومت پایلو دغربي نړي ولسونه هم راوبین، او په دي واقعیتونو باندي خبرکړل، چی ستاسو بي رحمه واکمنان زموږ په وطن کي دتروریزم سره دجنگ ترنامه لاندی کومي مخي مخ ته بیایي. ځکه نو دوي په دي وطن کيني دواقعیتونو په لیدو او اوریدو سره هغه ولسونو هم دخپلو واکمنانو په وړاندي سياسي فشارونه رامنځ ته کړي، اود افغانستان ددي نا معلومو مخو دجنگ څخه دخپلو عسکرو دراستنیو جدي غوښتنه کړی ده. اوخپل واکمنان بي دداسي سياسي ستونځو سره مخامخ کړی دی، چی په پایله کي بي دادي په ځینو هیوادونو کی بي حکومتونه درنگیدوسره مخامخ کړي، اوځيني بي رنگ سوي هم دي.

ځکه نوپه دي اړوند ضرور ده چی د اوباما سره د جمهوري خواهانو یوه کانديد، دکانگریس غړي او لوي سياست وال دکاکتر (ران پاول) دهغه دوینا لږ څه لیکلي برخه چی دجولای پر ۳ یمه دامریکا په کانگریس کي واورول رانقل کړم، دوینا په یوه برخه کي بي داسي ویلي دي :

زموږ مشرانو پر عراق باندي د حملې لپاره موږ ته درواغ ویل او د افغانستان د نیولو لپاره بي موږ خطا ایستلو. او داسي مخ ته ځي :

وگورئ کانگریس لکه زموږ اساسی قانون چی بي ایجابوی، جنگ نه دی اعلان کړی، او دا یو حقیقت دی. خو زموږ ولسمشرانو او کانگریس او خلکو هیچا هم پر دغه کار اعتراض نه دی کړی. دا لا څه، کانگریس په اطاعت سره تولی هغه پیسي هم منظوروی چی د دي جنگ لپاره غوښتل کیږی.

نسانان وژل کیږی، بمونه اچول کیږی، زموږ پوځیان وژل کیږی او وژل کوی. دوینا په بله برخه کي بیا دواقعیتونو په ویلو سره داسي مخ ته ځي :

همدا نن د عراق حکومت زموږ دی کت مت لکه افغانستان چی زموږ دی. په افغانستان کی موږ د طالبانو یعنی هغو کسانو سره جنگیږو چی خطرناک دي او په خپلو وسلو سره د خپل هېواد د دفاع لپاره راسره جنگیږی. آیا موږ ته نن د دي جنگ د پراخولو په حصه کی یو ځل بیا هغسی درواغ نه ویل کیږی لکه په ۱۹۶۰ لسیزه کی چی د ویتنام د جنگ د پراخولو پر مهال راته ویل کېدل ؟

اودوینا په وروستي برخه کي بي بیایي داسي ویلي دي :

هو، دا واضح ده چی په افغانستان کی پوځی ماتې زموږ په برخه ده. د تگلاری یا تگلاری جوړونکو د بدلون څخه پرته یوازی د جنرالانو بدلون زموږ مصیبت نور هم همیشنی کوی او صرف هغه څه ځنډوی چی هرورمو پیښېدونکی دی. لویه غمیزه لا دا چی دا جگړه زموږ خپل پر ضد ده، زموږ د ارزښتونو پر ضد ده، زموږ د اساسی قانون پر ضد ده، زموږ د مالی جوړښت پر ضد ده او بالاخره زموږ د سلیم عقل پر ضد ده. او په کومه طریقه یا اندازه چی اوس موږ پکینی دخپل یو، انجام به بي ډیر بد او ناوړه وی

و یوازینی هغه څه چی موږ ورته اړ یو، صادق او پاک مشران دي چی ښه ځانگرتیا او یوه نوې بهرنی تگلاره ولری او بس. دپورتنیو واقعیتونو په نظر کي نیولو سره که دیوه لوري دافغانستان دجنگ په وړاندي دغربي نړي د سياست والو نظرونه په ډیره چټکي دتغیر پر لور روان دي، او هغه واقعیتونو ته ځانونه نیژدي کوي، کوم چی ولسونه بي غواړي. ولی دبل لوري نه څوهفتي مخکي دغربي نړي ځيني اشخاصو لکه (په هند کي دامریکا پخواني سفير رابرت بلیک ویل او په افغانستان کيني دیونما پخواني معاون پیتر گالبرایت) په افغانستان کي دامریکا دکامیابی له

پاره په ډیره بي شرمي دافغانستان دتجزیې وړانديز مخ ته کړي. دي ځکه نو ضرور ده ددغسي سخت سياسي کرکیچ په شتون کي، هغه ملي او ډموکراتیک گوندونه او یو شمیر آزاد سياسي کارپوهان او نور روشنفکران چی تر اوسه پوري بي په یوه اوبله بهانه ددي ناخوالو په وړاندي چپتیا غوره کړي وه، باید راوبین سي، اودغه حساسي سياسي سختي شیبی چی زموږ جنگ خپلي ولس ور سره مخامخ دي، په دقت سره درک کړي، اودافغانستان دملي گټو په نظر

کي نیولو سره لومړي باید دافغانستان دتجزیې دځایانه وړانديز په وړاندي خپل سياسي جدي عکس العملونه ښکاره کړي. او هم دا ملي او ډموکراتیک گوندونه باید نه یوازي دافغانستان ددي ۹ کلن اشغال په وړاندي خپل دریځ دولس په وړاندي ښکاره کړي، بلکه ددي امریکایي اشغال دژر تر ژره پای ته رسیدو له پاره باید خپل ترمنځ دډیر ژرتفاهم

په نتیجه کي د افغانستان داوسني کشالي د سياسي حل له پاره د داسي یو میکانیزم وړانديز رامنځ ته کړي، چی دافغانستان دملي گټو په نظر کي نیولو سره دجنگ دواړو خواوته دقبول وړ وي. او دا وړانديز باید دجنگ دواړو لورو ته او هم ملگرو ملتونود سر منشي پر ادرس ورولیږل سي. که داملي او ډموکراتیک گوندونه د دي لویي ملي وجیبي څخه ځانونه په یوه او بله بهانه لیري وساتي، او دپړدیو غوندی د ناظرینو په څیر یوازي ددي امریکایي

تراژیدی سرپال تماشا وکړي، دابه نونه یوازي په تاریخ کي دولس په وړاندي لویه جفا وبلل سي، بلکه دولس له خواه به په واقعیت کي په جرم کي شریک هم وبلل سي. تمت بالخیر

اخځ : دلراو بر ویب پاڼه او د بیوا ویب پاڼه .

: په افغانستان کي دجگړي حقوقي بنسټ (دمحترم روستا ترکی) لیکنه .

د پاپو شمیره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبلي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ